

REFERAT Klima- og Miljøudvalget 2022-2025 d. 28-10-2025

Mødedato Tirsdag d. 28. oktober 2025 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, Stalden, Nørregade 36, Indgang X, 5000 Odense C

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Vedtagelse af Klimahandleplan 2026.....	4
Effekt- og Økonomiopfølgning 2. halvår 2025.....	7
Anlægsopfølgning pr. 2. halvår 2025.....	16
Principvedtagelse af omlægningsplaner for Lokal Trepark, Odense Fjord og Lokal Trepark, Lillebæl	19
Omprioritering af midler til miljøvurderinger og VVM-screeninger.....	25
B-sag: Handleplan for Natur og Miljø.....	28
B-sag: Evaluering af busbaner på Sdr. Boulevard.....	31
D-sag: Temadag om atomkraft.....	33
D-sag: Aktuelle sager.....	35

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-A26-12-24

Sagsresumé

Godkendelse af dagsorden til Klima- og Miljøudvalget den 28. oktober 2025.

Indstilling

Klima- og Miljøudvalget godkender dagsordenen.

Punkt 2: Vedtagelse af Klimahandleplan 2026

01.30.10-P15-1-25

Sagsresumé

Med denne sag skal Odense Byråd tage stilling til godkendelse af Klimahandleplan 2026 samt frigivelse af de 15,0 mio. kr., som er afsat i Budget 2026 til arbejdet med klimahandleplanen.

Odense Kommune skal være klimaneutral senest i 2030. Klimahandleplanen fastlægger den strategiske retning mod dette mål.

Klimahandleplan 2026 bygger videre på tidligere års handleplaner og indeholder opdaterede reduktionsstier og delmål baseret på seneste prognose for CO₂-udledningen i 2030.

Der mangler afklaring på centrale områder, bl.a. Fjernvarme Fyns ansøgning til CO₂-fangstpuljen og transportministeriets lovforslag om ændring af færdselsloven. Disse har stor betydning for Odenses klimamål, og derfor er der med årets revision af klimahandleplanen tale om mindre justeringer.

Klima- og Miljøudvalget har drøftet og tilpasset udkastet på mødet den 7. oktober 2025.

Effekt

En klima- og miljøvenlig storby

Klimahandleplanen er Odense Kommunes strategiske retning mod klimaneutralitet. Godkendelsen af planerne og initiativerne heri bidrager derfor til, at Odense bliver en mere klima- og miljøvenlig storby

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Klimahandleplan 2026.
2. Frigivelse af 15,0 mio. kr. fra "Klimahandleplan 2026" til det videre arbejde med klimahandleplanen. Midlerne stilles til rådighed for Klima- og Miljøudvalget.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlemmerne Rikke Beider og Mark Grossmann stemmer for klimahandleplan 2026 med undtagelse af følgende:

- Handlinger der ikke er indeholdt i forliget om den Grønne Mobilitetsplan indgået af A, B, C, F, V, Ø, Andreas Møller og Abdinor Adam Hassan.
- Hastighedsnedsættelser til 30 km/t eller derunder samt hastighedsnedsættelser på og udenfor ring 2.

Sagsfremstilling

Byrådet har med Klimaneutral 2030 vedtaget at Odense skal være klimaneutral senest i 2030. Klimahandleplanen er den strategiske retning for Odense Kommunes indsatser mod klimaneutralitet.

Et stort politisk flertal af Odense Byråd indgik første gang aftale om klimahandleplanen tilbage i 2021, og siden har Odense Byråd årligt revideret planen. På mødet den 21. januar 2025 godkendte Odense Byråd Klimahandleplan 2025.

I denne sag skal Odense Byråd træffe beslutning om godkendelse af Klimahandleplan 2026 samt frigivelse af de 15,0 mio. kr., der med Budget 2026 er afsat til arbejdet med klimahandleplanen.

Årshjulet for den overordnede klimaindsats beskriver, at klimahandleplanen årligt skal revideres forud for det kommende år. Klima- og Miljøudvalget har på udvalgsrådet den 7. oktober 2025 drøftet og tilpasset udkastet til Klimahandleplan 2026.

Uafklarede områder med betydning for klimahandleplanen

To centrale indsatsområder med stor betydning for Odenses vej mod klimaneutralitet afventer fortsat afklaring: #1.1 CO2-fangst og #2.1–2.2 samt #2.5 under Grønnere Mobilitet.

#1.1 CO2-fangst forventes at bidrage med en årlig reduktion på op til 280.000 tons CO2, hvilket gør det til det største enkeltstående bidrag i klimahandleplanen. Fjernvarme Fyn er blandt de præ-qualificerede virksomheder, der planlægger at søge midler fra statens CO2-fangstpulje. En bevilling fra puljen er afgørende for, at projektet kan realiseres. Ansøgningsfristen er december 2025, og der forventes svar i løbet af foråret 2026.

Transportministeriet sendte i december 2024 et lovforslag om ændring af færdselsloven i høring, som vil påvirke kommunernes muligheder for at regulere trafikken – herunder hastighedsbegrænsninger og fredeliggørelse af veje. Disse tiltag er centrale elementer i Odenses Grønne Mobilitetsplan, som skal reducere transportsektorens CO2-udledning med mindst 87.000 tons årligt fra 2030. Lovforslaget har derfor stor betydning for, om Odense Kommune kan opnå den nødvendige reduktion. Lovforslaget er endnu ikke fremsat, og en række initiativer under Grøn Mobilitetsplan afventer det kommende lovforslag, og hvilke begrænsninger det evt. vil medføre.

Konsekvenser for klimahandleplanen

Da begge områder har potentiale til at påvirke klimahandleplanens samlede effekt markant, er den årlige revidering af planen i år begrænset til mindre justeringer. En større revision kan blive nødvendig, afhængigt af udfaldet af CO2-fangstpuljen og lovforslaget om ændring af færdselsloven.

Det administrative udkast til Klimahandleplan 2026 indeholder derfor relativt få væsentlige ændringer samt en række mindre rettelser. Alle ændringer fremgår af rettelsesbladet, og nedenfor er de væsentligste ændringer beskrevet.

Opdateret prognose for udviklingen i CO2-udledningen i Odense

Klima- og Miljøforvaltningen præsenterede som en del af årshulet for klimaindsatsen i juni 2025 en ny prognose for CO2-udledningen i Odense i 2030.

Denne prognose viste et fald i den forventede CO2-udledning i Odense i 2030 fra 436.000 tons til 423.000 tons CO2.

Prognosen bygger på såkaldt ”frozen policy”, der dækker over, at de forventede konsekvenser af politisk vedtagne tiltag er medtaget (fx kuludfasning hos Fjernvarme Fyn samt forventninger til stigende andel elbiler), mens konsekvenser af initiativerne i Klimahandleplanen ikke indgår.

Klimahandleplan 2026 skal derfor beskrive initiativer, der kan bringe udledningen i 2030 fra den forventede udledning i prognosen til klimaneutralitet.

Væsentlige ændringer

Reduktionsstierne i Klimahandleplan 2026 er ændret på baggrund af den seneste prognose fra juni 2025.

Den forventede udledning fra energisektoren i 2030 er steget, hvilket medfører en opjustering af reduktionsmålet for Klimavenlig Energi. Udledningen fra transport er til gengæld faldet, og målet for Grønnere Mobilitet justeres derfor til det politisk vedtagne mål på 46%.

Landbrugssektorens udledning er også faldet som følge af indarbejdelsen af Grøn Trepert i prognosen for 2030, og derfor nedjusteres målet for Et Grønnere Odense. Til gengæld opjusteres målet for Odense Kommune som virksomhed for at reducere emissioner fra øvrige sektorer.

Billede: Reduktionsstier i Klimahandleplan 2026

Klimavenlig energi

303.000

ton CO2 årligt

Grønnere mobilitet

87.000

ton CO2 årligt

Et grønnere Odense

19.500

ton CO2 årligt

Odense Kommune som virksomhed

13.500

ton CO2 årligt

Øvrige tilføjelser

Siden Klimahandleplan 2025 blev vedtaget, er der kommet nye planer og projekter til, som styrker klimaindsatsen i Odense Kommune. Under den fælles fynske vision *Fyn2030* arbejdes der på en fælles fynsk energi- og ressourceplan, Byrådet har vedtaget Handleplan for Vandets Kredsløb, og Handleplan for Natur og Miljø er på vej. Disse er nu indarbejdet i klimahandleplanen for at understrege sammenhængen til klimaindsatsen. Derudover er bygherreguiden for klima og kvalitet nu tilføjet teksten for #1.5 Klimavenlig byudvikling og byggeri.

Økonomi

Med denne sag frigives de 15,0 mio. kr. i Budget 2026 til Klimahandleplanen til Klima- og Miljøudvalget.

Den nærmere udmøntning af midlerne vil ske i en efterfølgende beslutningssag i Klima- og Miljøudvalget, hvor der også tages stilling til eventuel afledt drift af konkrete projekter fra puljen til Klimahandleplanen.

Bilag

Klimahandleplan 2026_final

Rettelsesblad til Klimahandleplan 2026

Punkt 3: Effekt- og Økonomiopfølgning 2. halvår 2025

00.30.14-S00-16-25

Sagsresumé

I denne sag skal udvalget behandle Klima- og Miljøforvaltningens effekt- og økonomiopfølgning for 2. halvår 2025, som herefter fremsendes til byrådets godkendelse.

Der er i løbet af 2025 to opfølgninger på effekt og økonomi, som fremsendes til byrådet. Effektopfølgningen viser, at ambitionsniveauet forventes:

- Indfriet for Odensemålet ”En klima- og miljøvenlig storby”
- Delvist indfriet for udvalgsålet ”Mere bæredygtige transportvaner”
- Ikke indfriet for udvalgsålet ”Renere vand i Odense”
- Ikke indfriet for udvalgsålet ”Mere skov og natur i Odense”
- Indfriet for udvalgsålet ”Mere vedvarende energi”
- Indfriet for udvalgsålet ”Renere luft i Odense”
- Indfriet for udvalgsålet ”Mindre CO2-udledning”

Den økonomiske opfølgning viser, at forvaltningen forventer et samlet mindreforbrug på 19,6 mio. kr. på driften. Mindreforbruget kan primært henføres til området for Kollektiv trafik.

Ved effekt- og økonomiopfølgningen for 1. halvår var forventningen et mindreforbrug på 9,6 mio. kr. Årsagen til ændringen kan hovedsageligt tilskrives området for Kollektiv trafik samt projekter med ekstern finansiering.

Effekt

Effektopfølgningerne skaber synlighed om udviklingen i Odense og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgsål.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Effekt- og økonomiopfølgning for 2. halvår 2025.
2. Der foretages budgetændringer mellem udvalget og de øvrige udvalg samt mellem styringsområder, jf. sagsfremstilling.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Dette er årets anden samlede opfølgning på økonomi og effekt i 2025.

Parallelt med denne sag skal udvalget behandle en opfølgning på anlægsprojekter under Klima- og Miljøudvalget.

Opfølgning på Klima- og Miljøudvalgets effektmål

Effektopfølgningen vedrører Odensemålet ”En klima- og miljøvenlig storby” samt følgende seks udvalgsål:

- Mere bæredygtige transportvaner
- Renere vand i Odense
- Mere skov og natur i Odense
- Mere vedvarende energi
- Renere luft i Odense
- Mindre CO2-udledning

Effekttopfølgningen viser, at ambitionsniveauerne for 2025 forventes indfriet for Odensemålet ”En klima- og miljøvenlig storby” samt udvalgsmålene ”Mere vedvarende energi”, ”Renere luft i Odense” og ”Mindre CO2-udledning”.

For udvalgsålet ”Mere bæredygtige transportvaner” forventes ambitionsniveauerne for 2025 delvist indfriet. Det er forventningen, at andelen af ture med bæredygtige mobilitetsformer stiger i takt med, at Grøn Mobilitetsplan implementeres.

Udvalgsmålene ”Renere vand i Odense” og ”Mere skov og natur i Odense” er tæt knyttet. Når der etableres ny skov og natur, bliver arealet samtidig beskyttet imod yderligere påvirkning af pesticider. Ambitionsniveauerne for 2025 for de to mål forventes ikke indfriet. Hvis ambitionerne om ny skov og natur i Odense skal indfries, er der behov for, at der erhverves yderligere arealer til skov og natur.

I tabel 1-7 ses udviklingen i målene med udgangspunkt i de tilknyttede indikatorer.

Symbolforklaring

Statusprikkerne angiver forventningerne til at indfri ambitionsniveauerne for det indeværende år og for 2027: En grøn statusprik (?) viser, at ambitionsniveauet forventes indfriet. En gul statusprik (?) viser, at det vurderes lige sandsynligt at ambitionsniveauet indfries, som at det ikke indfries. En rød statusprik (?) viser, at ambitionsniveauet ikke forventes indfriet. Pil-op (?) angiver udvikling i ønsket retning, og pil-ned (?) angiver udvikling i uønsket retning.

Tabel 1. Oversigt over Odensemålet ”En klima- og miljøvenlig storby”

Odensemål: En Klima- og Miljøvenlig storby		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2025 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Luftkvalitet	12 (2023)	11 (2024)	● (15,5)	↗
Opfølgning	<p>Den positive tendens, der har været gennem en længere årrække, fortsætter med seneste måling.</p> <p>DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi offentliggjorde i juni 2025 status for luftkvaliteten i Danmark, baseret på data fra 2024. Der ses fortsat forbedringer i luftkvaliteten, om end i et aftagende tempo. NO₂ faldt fra 10,0 til 9,0 µg/m³ og PM₁₀ fra 14 til 13 µg/m³.</p> <p>I Odense blev bybaggrunds niveauet for NO₂ målt til 6,0 µg/m³, hvilket vil sige, at gadeniveauet nu nærmer sig det niveau, der kan tilskrives baggrundsforurening. For PM₁₀ findes der ikke en lokal bybaggrundsmåling, men landbaggrunds niveauet ved Keldsnor på Langeland var 11 µg/m³ i 2024.</p> <p>Begge parametre nærmer sig altså et niveau, hvor lokale forbedringer er sværere at se direkte i målingerne. Dog vil alle forureningsbegrænsende tiltag fortsat have en positiv helbredseffekt – både lokalt og i de områder, hvor Odense bidrager til luftforurening.</p>				

Tabel 2. Oversigt over udvalgsålet ”Mere bæredygtige transportvaner”

Udvalgs ­ mål: Mere bæredygtige transportvaner <i>Understøtter Odensemålet: En klima- og miljøvenlig storby</i>		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2025 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Andel elbiler	13,3 % (mar. 2025)	16,8 % (sept. 2025)	● (10,0 %)	● (22,0 %)	↗
2. indikator	Andel ture til fods eller på cykel	40,0 % (2023)	43,6 % (2024)	● (50,6 %)	● (54,0 %)	↗
3. indikator	Andel af ture i kollektiv trafik	2,9 % (2023)	6,0 % (2024)	● (3,8 %)	● (4,9 %)	↗
Opfølgning	<p>Alle data fra de tre indikatorer indgår som indikatorer i Klimahandleplanen. Ambitionsniveauerne frem mod 2027 er baseret på de ambitionsniveauer, der er vedtaget med Klimahandleplanen og svarer til den lineære udvikling, der er nødvendig for at kunne indfri Klimahandleplanens ambitioner for 2030.</p> <p>Ambitionsniveauet er fastsat politisk som en del af Klimahandleplanen og arbejdet med Grøn Mobilitetsplan. Det forventes, at andelen af ture med bæredygtige mobilitetsformer stiger i takt med, at Grøn Mobilitetsplan implementeres. For alle 3 indikatorer er udviklingen gået op i de seneste målinger.</p> <p>Andelen af elbiler i Odense Kommune er fortsat stigende, og ambitionen for 2025 er dermed indfriet.</p> <p>Der er ikke kommet nye data for indikator 2 siden seneste effektopfølgning. Andelen af ture til fods og på cykel er steget. På trods af at ambitionen for 2024 ikke er indfriet, er det positivt, at udviklingen går i den rigtige retning. Det er dog forvaltningens vurdering, at det ikke er muligt at indfri ambitionen i 2025.</p> <p>Det vurderes at være lige så sandsynligt, at ambitionen for indikator 2 for 2027 indfries, som at den ikke indfries. For at kunne indfri ambitionen for 2027, vil det dog kræve, at der hurtigt ses en effekt af tiltagene i Grøn Mobilitetsplan. Grøn Mobilitetsplan er i en indledende fase, hvorfor effekten af tiltagene først nu er begyndt at kunne ses.</p> <p>Der er ikke kommet nye data for indikator 3 siden seneste effektopfølgning. For andelen af ture i kollektiv trafik ses ligesom sidste år en positiv udvikling i andelen af ture med kollektiv trafik, og ambitionen for 2027 er derfor nu nået allerede i 2024. Det er samtidig værd at bemærke, at det er første gang i næste 10 år, at andelen af ture med kollektiv trafik er på dette niveau. Der er derfor tale om en særdeles positiv udvikling.</p>					

Tabel 3. Oversigt over udvalgs­målet ”Renere vand i Odense”

Udvalgs ­ mål: Renere vand i Odense <i>Understøtter Odensemålet: En klima- og miljøvenlig storby</i>		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2025 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Antallet af nye arealer, der er beskyttet mod udbringning af pesticider (målt i ha)	47 ha (dec 2024)	150 ha (Maj 2025)	● (500 ha nyt pesticidfrit areal siden 2022)	● (900 ha nyt pesticidfrit areal siden 2022)	↗
Opfølgning	<p>Der er ikke kommet nye data for antallet af beskyttede arealer siden sidste effektopfølgning. Ambitionsniveauet frem mod 2027 skal relateres til ambitionsniveauet for effektmålet ”Mere skov og natur i Odense”. Når der etableres ny skov og natur, bliver arealet samtidig beskyttet imod yderligere påvirkning med pesticider. Derudover pågår en landsdækkende indsats for at beskytte de arealer, der ligger i umiddelbar nærhed af vandindvindingsboringerne (BNBO).</p> <p>Ambitionsniveauet er udarbejdet med en stigning på 200 nye hektar (ha) pr. år frem mod 2027.</p> <p>Målet om at nå 500 ha nyt pesticidfrit areal i 2025 er ikke indfriet. I forbindelse med et skov- og naturprojekt ved Agedrup Kirke, er der omlagt 6 ha landbrugsjord, der hermed er beskyttet mod udbringning af pesticider. I forbindelse med BNBO-indsatsen er der siden 2024 indgået frivillige aftaler om sprøjteophør eller påbudt ophør af sprøjtning på 97 ha landbrugsjord.</p> <p>Det forventes ikke, at ambitionsniveauet om 900 ha nyt pesticidfrit areal i 2027 bliver indfriet med det nuværende indsatsniveau.</p>					

Tabel 4. Oversigt over udvalgs­målet ”Mere skov og natur i Odense”

Udvalgsmål: Mere skov og natur i Odense <i>Understøtter Odensemålet: En klima- og miljøvenlig storby</i>		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2025 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Mængden af ny skov og natur i Odense, herunder lavbundsjord og strandenge	682 ha ny skov og natur siden 2009 (maj 2025)	682 ha ny skov og natur siden 2009 (sep. 2025)	● (1.150 ha ny skov og natur siden 2009)	● (1.490 ha ny skov og natur siden 2009)	Mængden af ny skov og natur i Odense, herunder lavbundsjord og strandenge
2. indikator	Forbedret naturkapitalindeks	87 ud af 98 kommuner, 14 point ud af 100 mulige (2020)	87 ud af 98 kommuner, 14 point ud af 100 mulige (2020)	● (Forbedret score)	● (Forbedret score)	Forbedret naturkapitalindeks
Opfølgning	<p>Målet om 1.150 ha ny skov og natur i 2025 er ikke indfriet. Odense Kommune har fra maj 2025 til september 2025 ikke etableret ny skov og natur. I seneste effektopfølgning for 1. halvår 2025 fremgik det, at der var opført 698 ha ny skov og natur siden 2009. Dette var en fejl og det rigtige tal er 682, som fremgår i tabellen i denne effektopfølgning.</p> <p>Klima- og Miljøforvaltningen arbejder p.t. med projekter, hvor der samlet kan etableres 325 ha ny skov og natur. Projekterne omfatter både skov, lysåben natur og vådområder og fordeler sig på følgende indsatser: 1) Odense Kommune og Naturstyrelsen har erhvervet landbrugsarealer ved Kirkendrup Skov og Elmelund Skov. 2) Samtidigt forventer Odense Kommune at erhverve tidligere landbrugsarealer ved Everenden nord for Stige. På disse arealer kan der i de kommende år etableres ny skov og natur. 3) Herudover har et vådområde ved Brændekilde fået realiseringstilsagn. 4) Der vil tillige blive etableret ny natur ved Odense Å og Odense Fjord som et led i projektet EU LIFE Ring. 5) Der er vådområdepjekter under forundersøgelse ved Geels Å, Barmose, Oldermansgyden, Øvre Brændekilde, Øvre Geels Å, Hole og Odense Å, og der er yderligere potentielle vådområder i støbeskeen ved blandt andet Krag's Å og Pederstrup-Troelse. 6) Der er dialog med Naturstyrelsen om yderligere statslig skovrejsning.</p> <p>Ifølge Kommuneplan 2024 skal arealet af skov og natur fordobles i perioden 2009 til 2030. Det svarer til etablering af ca. 2.000 ha. Hvis ambitionerne om ny skov og natur skal indfries, er der behov for, at Styrelsen for grøn arealoplægning og vandmiljø, Naturstyrelsen, Odense Kommune, fonde med videre erhverver yderligere arealer til skov og natur. Via eksisterende aftaler og bevillinger forventer Klima- og Miljøforvaltningen, at der i 2030 vil være etableret ca. 1.200 ha ny skov og natur. Der mangler dermed aftaler for og finansiering af yderligere ca. 800 ha skov og natur, hvis målet om 2.000 ha ny skov og natur inden 2030 skal nås. Grøn trepart giver forbedrede muligheder for at finansiere ny skov og natur via nationale og EU-midler, men Odense Kommune kan fortsat forvente et behov for en vis andel af lokal finansiering. Den lokale grønne trepart for Odense Fjord har udarbejdet en omlægningsplan, der skal principvedtages af byrådet i 2025. Omlægningsplanen bygger på et princip om frivillighed. Hvis lodsejerne ønsker at deltage i omlægningsplanens projekter, vurderer Odense Kommune, at det er muligt at opfylde målet om 2.000 ha ny skov og natur i 2030.</p> <p>Odense ligger fortsat med en score på 14 ud af 100 mulige placeret som nummer 87 ud af 98 kommuner for indikator 2 vedrørende et forbedret naturkapitalindeks. Det har ikke været muligt at forbedre naturkapitalindekset, da indekset ikke er opdateret endnu. Naturkapitalindekset er hidtil blevet opdateret og offentliggjort ca. hvert femte år.</p>					

Tabel 5. Oversigt over udvalgsmålet "Mere vedvarende energi"

Udvalgsmål: Mere vedvarende energi <i>Understøtter Odensemålet: En klima- og miljøvenlig storby</i>		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2025 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Mængde af vedvarende energi (MWh)	18.138 (apr. 2025)	103.318 (sep. 2025)	● (92.000)	● (175.000)	↗
Opfølgning	<p>Opgørelsen dækker den elektricitet, som er produceret på solceller og vindmøller indenfor Odense Kommune. Sektorplan for vedvarende energi fastsætter et mål om fordobling af den eksisterende og forventede produktion fra anlæg, der er etableret i 2024. Det svarer til ca. 300.000 MWh i 2030.</p> <p>I 2024 var den samlede elproduktion fra vindmøller og solceller 58.800 MWh. I 2025 er der pr. september produceret ca. 103.300 MWh, hvilket er over forventningen for 2025. Det er også en markant stigning ift. sidste måling fra april 2025, hvor produktionen lå på 18.138 MWh. I 2024 var selvforsyningsgraden i Odense 3,8 %, hvilket angiver den andel af kommunens elforbrug, der blev dækket af strøm produceret fra lokale vindmøller og solceller. Selvforsyningsgraden forventes at stige i 2025.</p> <p>Denne stigning skyldes særligt et nyt solcelleanlæg syd for Fraugde, der blev idriftsat i september 2024. Der forventes derfor en stor stigning i elproduktionen fra solceller i 2025. Den fulde effekt af solcelleanlægget ved Fraugde vil først kunne måles ved udgangen af 2025.</p> <p>Der er igangsat planlægning for yderligere to store solcelleanlæg ved Brændekilde og Allesø. Begge projekter har arbejdet aktivt med at imødekomme de barrierer, der har været. Der har været gennemført borgerinddragelse og projekterne møder lokal opbakning. Allesø-projektet er udviklerdrevet og forventes realiseret i 2027-29. Brændekilde-projektet er derimod opstået som en lokal idé og er derved lokalt forankret og forventes realiseret i 2027-28. Selvom begge projekter er realiserbare, kan eksterne faktorer som elpriser og tilslutningsafgifter skabe usikkerhed. Samlet set vurderes projekterne dog at have gode forudsætninger for at blive realiseret inden for den forventede tidshorisont.</p>					

Tabel 6. Oversigt over udvalgsområdet ”Renere luft i Odense”

Udvalgsområde: Renere luft i Odense <i>Understøtter Odensemålet: En klima- og miljøvenlig storby</i>		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2025 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Luftkvalitet målt som NO _x (µg/m ³)	10 (2023)	9 (2024)	● (12)	● (11)	↗
2. indikator	Luftkvalitet målt som PM ₁₀ -partikler (µg/m ³)	14 (2023)	13 (2024)	● (17)	● (16)	↗
Opfølgning	<p>Den positive tendens, der har været gennem en længere årrække, fortsætter med seneste måling. Opgørelsen over de målte emissioner i 2024 blev publiceret i juni 2025. Igen i 2024 ser vi en forbedring af luftkvaliteten i forhold til året før. Niveaulet af PM₁₀-partikler er faldet fra 14 til 13 µg/m³, mens udledningen for NO₂ er faldet fra 10 til 9 µg/m³. Målingerne ligger dermed stadig under 2027 ambitionen.</p> <p>Dermed ser den positive tendens ud til at fortsætte, dog ikke med samme fart som tidligere. Dette skal ses i lyset af, at forureningsniveauet efterhånden nærmer sig bybaggrundskoncentrationen, altså det niveau, der måles i byen, som ikke er direkte påvirket af lokale kilder. Det forventes dog alligevel at ændringerne i transportsektoren og energiproduktionen vil bidrage til yderligere forbedring af luftkvaliteten. Ændringerne forventes dog at blive mindre sporbare i de målte koncentrationer.</p>					

Tabel 7. Oversigt over udvalgsområdet ”Mindre CO₂-udledning”

Udvalgsområde: Mindre CO₂-udledning <i>Understøtter Odensemålet: En klima- og miljøvenlig storby</i>		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2025 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Luftkvalitet målt som NO _x (µg/m ³)	903.000 (2023)	855.000 (2024)	● (591.000)	● (537.000)	↗
Opfølgning	<p>Odense Kommune opgør CO₂-udledningen én gang årligt i maj-juni. Baseret på seneste data fra 2024 er ambitionerne for 2024 indfriet. Ambitionen for 2024 var 872.000 ton. Ambitionsniveauerne er justeret på baggrund af den nyeste prognose offentliggjort i juni 2025 sammen med CO₂-opgørelsen for 2024. Det er fortsat forventningen, at ambitionerne vil blive indfriet.</p>					

Opfølgning på Klima- og Miljøudvalgets driftsområder

Klima- og Miljøudvalgets driftsbudget er opdelt på styringsområderne Service og Særlige driftsområder og rummer desuden projekter med ekstern finansiering.

Service dækker over indtægter/udgifter i relation til den daglige drift. Forvaltningen varetager kommunens opgaver inden for natur- og miljøområdet, mobilitetsplanlægning og kollektiv trafik samt en række indsatser, som følger af Klimahandleplan 2025 og Klimatilpasningsplan 2025.

Projekter med ekstern finansiering indeholder indtægter/udgifter, hvor forvaltningen modtager midler fra fx EU, ministerier, private fonde mv.

Særlige driftsområder rummer indtægter/udgifter relateret til administration af flytning af jord samt indtægter/udgifter tilknyttet erhvervs- og husholdningsaffald. Områderne er underlagt hvile-i-sig-selv-princippet og går derfor i nul.

Den økonomiske opfølgning er baseret på de første otte måneder af året og viser, at forvaltningen samlet set forventer et mindreforbrug på 19,6 mio. kr. i 2025. Mindreforbruget kan primært henføres til området for Kollektiv trafik.

Ved effekt- og økonomiopfølgningen for 1. halvår var forventningen et mindreforbrug på 9,6 mio. kr. Årsagen til ændringen kan hovedsageligt tilskrives området for Kollektiv trafik samt projekter med ekstern finansiering.

Tabel 8. Forventet regnskab 2025 – Drift

2025-priser – 1.000 kr.	Korrigeret budget 2025	Forventet regnskab 2025	Afvigelse
Service	238.855	219.272	19.583
<u>Med overførselsadgang</u>	<u>241.511</u>	<u>227.854</u>	<u>13.657</u>
Fælles	0	0	0
Klima og Mobilitet	194.483	179.916	14.567
Natur og Miljø	47.028	47.938	-910
<u>Projekter med ekstern finansiering</u>	<u>-2.656</u>	<u>-8.582</u>	<u>5.926</u>
Klima og Mobilitet	-22	142	-164
Natur og Miljø	-2.634	-8.724	6.090
Særlige driftsområder	0	0	0
<u>Uden overførselsadgang</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Natur og Miljø	0	0	0
Klima- og Miljøudvalget	238.855	219.272	19.583

Afvigelse: (+) =mindreforbrug, (-) =merforbrug

De enkelte afvigelser er uddybet i afsnittene nedenfor.

Styringsområde Service

Fælles

Inden for området Fælles forventes balance.

Klima og Mobilitet

Der forventes et samlet mindreforbrug på 14,6 mio. kr. for afdelingen Klima og Mobilitet, som primært kan tilskrives området for Kollektiv trafik.

Ved effekt- og økonomiopfølgningen for 1. halvår var der et forventet mindreforbrug på 9,4 mio. kr. De væsentligste årsager til mindreforbruget er fortsat følgende:

- *Udskudt anvendelse af driftsbevilling til investering i bybusser*
Med budgetforliget for 2024 blev der afsat en driftsbevilling på 10,0 mio. kr. årligt i 2024 og 2025 til investering i bybusser. Det er nu forventningen, at midlerne først tages i brug fra foråret 2026, mod tidligere forventet medio 2025. Baggrunden er, at Skibhusprojektet er sat på pause og udsat til forår 2026 på grund af Transportministerens lovforslag.
- *Styrket busdrift i den sydlige del af kommunen med helårseffekt i 2026*
Budgetforliget for 2025 indeholder en bevilling på 4,0 mio. kr. årligt fra 2025 og frem til styrkelse af busdriften i den sydlige del af kommunen. Rutejusteringerne trådte i kraft pr. august og får derfor først helårseffekt i 2026.
- *Omprioritering og besparelseskrav*
Forvaltningen har fået til opgave at finde besparelser på i alt 15,0 mio. kr. for at imødegå den økonomiske ubalance på busdriften fra 2027. I 2025 tilføres busdriften 1,9 mio. kr. fra andre budgetområder under udvalget, hovedsageligt via overførte mindreforbrug fra 2024.

Derudover viser de foreløbige resultater af den reviderede model for indtægtsdeling, som forvaltningen har igangsat sammen med FynBus og Odense Letbane, en forbedring på 5,0 mio. kr. i indeværende år sammenlignet med opfølgningen for 1. halvår. Forventningen er derfor tilpasset i overensstemmelse hermed. Det betyder samlet set, at der forventes et mindreforbrug på 14,0 mio. kr. på området for Kollektiv trafik i 2025.

Prognosen for Kollektiv trafik indikerer et forventet mindreforbrug på 12,0 mio. kr. i 2026, under forudsætning af overførsel af mindreforbrug mellem regnskabsår. Den økonomiske ubalance fra 2027 og frem vil afhænge af udfaldet af det kommende udbud. Forvaltningen følger området tæt.

Natur og Miljø

Der forventes et samlet merforbrug på 0,9 mio. kr. for afdelingen Natur og Miljø.

Afdelingen har i år overtaget området for rottebekæmpelse fra Odense Renovation. Området finansieres via opkrævning hos borgerne og skal på sigt hvile i sig selv. Der forventes et merforbrug på 4,3 mio. kr. som følge af flere anmeldelser end forudsat ved budgetlægning. Merforbruget overføres til næste år, hvor taksten således forventes at stige.

Modsat forventes et mindreforbrug på 3,4 mio. kr., hvilket bl.a. skyldes kompensation for ekstra løntillæg til natur- og miljøarbejdere i forbindelse med den seneste overenskomst. Ved effekt- og økonomiopfølgningen for 1. halvår var der usikkerhed om, hvorvidt midlerne ville blive tilført i indeværende år, og der er derfor udvist tilbageholdenhed. En del af mindreforbruget kan endvidere tilskrives statens Lov- og Cirkulæreprogram, hvor kommunerne kompenseres økonomisk, når lovændringer medfører nye opgaver – omvendt sker der en modregning, hvis opgaver bortfalder. I dette tilfælde har afdelingen modtaget en samlet regulering på 2,1 mio. kr. i 2025, hvor både tilførte og fratrukne midler er medregnet. Da det er vanskeligt at realisere den negative del af reguleringen på 1,0 mio. kr. årligt, er der reserveret 1,7 mio. kr. med henblik på overførsel til 2027-2028.

Projekter med ekstern finansiering

For projekter med ekstern finansiering forventes et mindreforbrug på 5,9 mio. kr. som følge af indtægtsforskydning.

Ved effekt- og økonomiopfølgningen for 1. halvår var der endnu ikke foretaget opfølgning på projekterne, og der blev derfor angivet balance, da der fortsat forventes balance ved projekternes afslutning.

Af tabel 9 fremgår projekter, som er placeret i henholdsvis Klima og Mobilitet samt Natur og Miljø.

Tabel 9. Forventet regnskab 2025 - Projekter med ekstern finansiering

2025-priser - 1.000 kr.	Korrigeret budget 2025	Forventet regnskab 2025	Afvigelse
Projekter med ekstern finansiering			
Klima og Mobilitet			
Innovationsprojekt - Cykelbusser til skoler	-22	15	-37
Driving Urban Transition Call 2	0	127	-127
Natur og Miljø	-2.634	-8.724	6.090
UC Life (vandløb)	344	100	244
Lindved vådområde - realisering	-1.184	-2.691	1.507
Brændekilde vådområde - realisering	-17	0	-17
Lumby vådområde - forundersøgelse	-561	253	-814
Geels Å vådområde - forundersøgelse	-320	-320	0
Oldermandsgyden - forundersøgelse	0	120	-120
Barmose vådområde - forundersøgelse	0	264	-264
Vildere natur ved storbyen	595	-484	1.079
Synergiprojekt	-2.476	-2.611	135
Reconnect	-164	-537	373
Projekt LIFE RING	700	-2.275	2.975
Kystvandråd Odense Fjord	-471	-471	0
Bedre vandmiljø Odense Fjord	0	-950	950
D4 run-off EU Horizon	154	120	34
EU-projekt ARCADIA	766	758	8
I alt	-2.656	-8.582	5.926

Afvigelse: (+) =mindreforbrug, (-) =merforbrug

Der ses budgetter med negativt fortegn. Det skyldes overførsel af merforbrug fra tidligere år, der forventes udlignet, når finansiering tilløber efter projektafslutning.

Opgaveflytninger og budgetændringer

Med sagen flyttes budgetter mellem udvalg som følge af budgetændringer.

Tabel 10. Midler til den lokale trepart

Beskrivelse - kr.	Styrings-område	Udvalg	2025 25-PL	2026 26-PL	2027 26-PL	2028 26-PL	2029 og frem 26-PL
Midler til den lokale trepart	Service	KMU	460.000	0	0	0	0
	Finansiering - Tilskud og Udligning	Intet udvalg	-460.000	0	0	0	0
I alt			0	0	0	0	0

(+) =KMU får budget, (-) =KMU afgiver budget

Den 13. december 2024 indgik KL og Ministeriet for Grøn Trepert "Rammeaftale mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen i medfør af *Aftale om et Grønt Danmark* og *Aftale om Implementering af et Grønt Danmark*". Rammeaftalen beskriver også økonomien til kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen. En del af midlerne fordeles efter kvælstofindsatsbehov og potentiale for lavbundsgrunde i en 60/40% fordeling. Midlerne skal anvendes til kommunernes arbejde med det aktive og opsøgende projektarbejde sammen med parterne i den lokale trepart med at finde egnede projekter, sikre tilslutning fra lodsejere og lokalsamfund, samt følge op på gennemførelsen af projekterne, fra den tidligste planlægning til projekterne er gennemført. Odense Kommune har i 2025 fået 460.000 kr. Midlerne udmøntes, da byrådet som en del af Lov- og Cirkulæreprogramssagen indstillede, at midlerne skulle udmøntes til Klima- og Miljøudvalget, da midlerne indeholdte bindinger. Byrådet skal i forbindelse med Budget 2027 tage stilling til udmøntningen af midlerne fra 2026 og frem.

Tabel 11. Finansiering af affaldstilsynssystem

Beskrivelse - kr.	Styrings-område	Udvalg	2025 25-PL	2026 26-PL	2027 26-PL	2028 26-PL	2029 og frem 26-PL
Finansiering af affaldstilsynssystem	Service	KMU	161.975	29.684	29.684	29.684	29.684
	Service	BKU	-161.975	-29.684	-29.684	-29.684	-29.684
I alt			0	0	0	0	0

(+) =KMU får budget, (-) =KMU afgiver budget

I forbindelse med effekt- og økonomiopfølgningen for 1. halvår 2025 blev der omplaceret budget til implementering af et IT-system til opkrævning af affaldstilsyn fra Klima- og Miljøudvalget til By- og Kulturudvalget, idet By- og Kulturforvaltningen varetager IT-support for Klima- og Miljøforvaltningen. Regnskabsmæssigt er det dog ikke hensigtsmæssigt, at udgiften placeres hos By- og Kulturudvalget, da affaldstilsynet er et område, som skal hvile i sig selv. Derfor returneres midlerne til Klima- og Miljøudvalget.

Tabel 12. Finansiering af merudgift til IT-system

Beskrivelse - kr.	Styrings-område	Udvalg	2025 25-PL	2026 26-PL	2027 26-PL	2028 26-PL	2029 og frem 26-PL
Finansiering af merudgift til IT-system	Service	KMU	0	69.000	69.000	69.000	69.000
	Service	BKU	0	-69.000	-69.000	-69.000	-69.000
I alt			0	0	0	0	0

(+) =KMU får budget, (-) =KMU afgiver budget

I forbindelse med effekt- og økonomiopfølgningen for 1. halvår 2025 blev der omplaceret budget til IT-system (JordWeb) fra Klima- og Miljøudvalget til By- og Kulturudvalget, idet By- og Kulturforvaltningen varetager IT-support for Klima- og Miljøforvaltningen. Regnskabsmæssigt er det dog ikke hensigtsmæssigt, at udgiften placeres hos By- og Kulturudvalget, da jordflytningsområdet er et område, som skal hvile i sig selv. Derfor returneres midlerne til Klima- og Miljøudvalget.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Af tabel 13 fremgår en udspecificering af de bevillingsmæssige konsekvenser af indstillingspunkt 2.

Tabel 13. Bevillingsmæssige konsekvenser af indstillingspunkt 2

Indstillingspunkt	Beskrivelse	Styringsområde	Udvalg	2025 25-PL	2026 26-PL	2027 26-PL	2028 26-PL	2029 og frem 26-PL
2	Midler til den lokale trepart	Service	Klima- og Miljøudvalget	460.000	0	0	0	0
		Finansiering - Tilskud og Udligning	Intet udvalg	-460.000	0	0	0	0
	Finansiering af affaldstilsynssystem	Service	Klima- og Miljøudvalget	161.975	29.684	29.684	29.684	29.684
		Service	By- og Kulturudvalget	-161.975	-29.684	-29.684	-29.684	-29.684
	Finansiering af merudgift til IT-system	Service	Klima- og Miljøudvalget	0	69.000	69.000	69.000	69.000
		Service	By- og Kulturudvalget	0	-69.000	-69.000	-69.000	-69.000
	I alt				0	0	0	0

Punkt 4: Anlægsopfølgning pr. 2. halvår 2025

00.30.14-S00-16-25

Sagsresumé

I denne sag skal udvalget behandle Klima- og Miljøforvaltningens anlægsopfølgning for 2. halvår 2025, som herefter fremsendes til byrådets godkendelse.

Anlægsopfølgningen giver byrådet en status på Klima- og Miljøforvaltningens anlægsprojekter. Byrådet vil i 2025 få to anlægsopfølgninger - en på baggrund af 1. halvår 2025 og en på baggrund af 2. halvår i 2025.

Det samlede overblik 2025:

ØKONOMI	GRØN	Der forventes et budget i balance på de anlægsprojekter, der afsluttes i 2025.
FREMDRIFT	GUL	Der er på nuværende tidspunkt ikke den ønskede fremdrift på bevilling til kloakering og grøn mobilitetsplan (Skibhuskvarteret).
PERIODISERING	RØD	Der er et forventet samlet mindreforbrug på 28,3 mio. kr., som overføres til 2026 og 2027 fordelt med 27,7 mio. kr. til 2026 og 0,6 mio. kr. til 2027

Note: ”Grøn” signalerer, at området forventes at være i balance ved regnskabsafslæggelse, ”Gul” signalerer, at der er udfordringer på området, og ”Rød” signalerer, at der er store udfordringer på området. De præcise definitioner for trafiklysene er beskrevet i bilaget: ”Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen”.

Effekt

Sagen er en opfølgning på kommunens anlægsportefølje og har derfor ingen konsekvenser for Odensemålene.

Dog skaber anlægsopfølgningerne synlighed om udviklingen i kommunens anlægsportefølje, og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgs mål.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller til **Klima- og Miljøudvalget**, at byrådet godkender:

1. Den samlede anlægsopfølgning for klima- og miljøudvalget 2. halvår 2025.
2. Der overføres 28,3 mio. kr. i forventet mindreforbrug i 2025 fordelt med 27,7 mio. kr. til 2026 og 0,6 mio. kr. til 2027. De enkelte projekter fremgår af bilag 1.
3. Der foretages flytninger mellem udvalg og bevillinger i henhold til tabel i sagsfremstillingen, jf. sagsfremstillingen.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Anlægsopfølgningen giver Klima- og Miljøudvalget en status på udvalgets 13 anlægsprojekter i 2025.

Der afrapporteres på tre hovedindikatorer for anlægsprojekterne:

1. Økonomi
2. Fremdrift
3. Periodisering.

Nedenfor forklares indikatorerne, og de er desuden uddybet i bilaget ’Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen 2025’.

Økonomi er et udtryk for, om projektet forventes at holde det samlede budget. Der er tale om et flerårigt perspektiv.

Fremdrift beskriver, om det enkelte anlægsprojekt har den ønskede fremdrift.

Periodisering viser, om det enkelte projekt har udfordringer i forhold til at få udgifterne til at følge den budgetlagte periodisering. Her er der tale om ét-årige perspektiver.

I tabellen herunder fremgår det samlede overblik vedrørende korrigeret budget 2025, forventet forbrug 2025 samt periodisering fra 2025 til 2026-2028 på anlægssporteføljen.

	Korr. budget 2025	Forventet forbrug 2025	Overførsel 2026-2028 i alt	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
Klima- og Miljøudvalget						
Anlægsramme for analyser, rådgivning og projekter, mobilitet - KMU	8.734.923	5.734.923	3.000.000	●	●	●
Styrkelse af mobilitetsindsats, KMF	213.558	213.558	0	●	●	●
Kloakering af kolonihaver, etape 3, Søndergårds Haver	1.173.298	373.298	800.000	●	●	●
Cykelparkering i bymidten	485.533	485.533	0	●	●	●
Model for sammenhængende transportsystem	2.000.000	1.000.000	1.000.000	●	●	●
Grøn mobilitetsplan	34.279.789	20.579.789	13.700.000	●	●	●
Klimahandlingsplan - Samlet	27.120.883	24.120.883	3.000.000	●	●	●
Klimatilpasning	3.200.000	0	3.200.000	●	●	●
Medarbejderressourcer til vandhåndtering i Odense Øst	1.954.874	1.354.874	600.000	●	●	●
Folkeoplysende aktiviteter på klimaområdet	820.027	820.027	0	●	●	●
DK2020 Deltagelse	1.817.453	817.453	1.000.000	●	●	●
En grøn og bæredygtig by - biodiversitet	3.031.441	1.031.441	2.000.000	●	●	●
Kystbeskyttelse Seden Strandby	734.506	734.506	0	●	●	●

Økonomi:

Anlægsbevillingerne forventes overholdt på alle projekterne.

Fremdrift:

Der er generelt den ønskede fremdrift på anlægsprojekterne, dog er kloakering af kolonihaver stoppet, indtil spørgsmål vedrørende tilbagebetaling er afklaret og Skubhusvej under Grøn Mobilitetsplan er pauset, indtil der foreligger beslutning fra Transportministeriet.

Periodisering:

Der sker dog en samlet periodisering på 28,3 mio. kr. fra 2025 til 2026-2027.

Klimahandleplan

Planlagt opkøb af ejendom med omkringliggende naturarealer blev ikke realiseret som ventet i sommeren 2025. Der pågår afdækning af andre naturområder og arealer med henblik på etablering af skov og natur med samarbejdsparter og lodsejere. Dette vedrører #3.1 "Mere skov og natur i Odense" under Klimahandleplanen. Med budget 2026 har byrådet bevilget yderligere midler på særskilte anlægsbevillinger med samme formål og navn "Mere skov og natur i Odense", med henholdsvis 5,0 mio. kr. under Klima- og Miljøudvalget og 5,0 mio. kr. under By- og Kulturudvalget, til mere effektiv sagsbehandling ved køb af arealer til at understøtte udviklingen af et grønnere Odense.

Kloakering af kolonihaver

Kloakeringen af Søndergårds Haver er stoppet indtil, der foreligger afklaring omkring tilbagebetaling i kolonihaver, der tidligere er kloakeret.

Grøn mobilitetsplan

Projektet på Skibhusvej afventer fortsat beslutning fra Transportministeriet vedrørende kommunernes selvbestemmelse om infrastruktur på vejområdet. Derfor er Skibusprojektet under Grøn Mobilitetsplan pauset. Aktuelt er projekter med blandt andet fodgænger- og cykelzoner omkring skoler, samt cykelgade i Jernbanegade og Slotsgade med forbedring af mobilitetsflow. Næste skridt er blandt andet etablering af cykelstier til Sønderø og Bellinge, hvor der med budget 2026 er

givet en særskilt bevilling i tillæg til statsligt tilskud, til samme formål som projektet # 25 "Cykelforbindelser" i den grønne mobilitetsplan.

Anlægsprojekter, der forventes afsluttet ultimo 2025

Det forventes at afslutte 2 anlægsbevillinger i 2025. Restmidler til anlægsbevillingen Cykelparkering i bymidten er sammenlagt med projekt # 3 "Flere og mere sikre cykelparkeringsmuligheder" under Grøn mobilitetsplan - KMU til samme formål, hvorfor anlægsbevillingen Cykelparkering i bymidten er tom og lukkes.

Anlægsprojekter, der forventes afsluttet ultimo 2025
Styrkelse af mobilitetsindsats, KMF
Cykelparkering i bymidten
Kystbeskyttelse Seden Strandby

Flytninger mellem forvaltninger og bevillinger

Der flyttes 0,5 mio. kr. fra GMP-KMU til BKU-GMP, vedrørende projektet #38 P-henvisning der flyttes som følge af teknisk fejl ved tidligere sag, med ombytning i anvisning af forvaltningerne.

Derudover flyttes 3,0 mio. kr. fra anlægsrammen "Klimahandleplanen", der er øremærket klimatilpasning til Bolbro rende, til samme formål under mere retvisende anlægsramme "Klimatilpasning", der blev bevilget med Budget 2025.

I kr.	Udvalg	Styrings- område	2025
Grøn mobilitetsplan KMU, #38 P-henvisning	KMU	Anlæg	-500.000
Grøn mobilitetsplan BKU, #38 P-henvisning	BKU	Anlæg	500.000
Klimahandlingsplan samlet	KMU	Anlæg	-3.000.000
Klimatilpasning	KMU	Anlæg	3.000.000

Økonomi

Med sagen periodiseres en række anlægsprojekter, så budgettet passer med forventningerne.

Sagen har en midlertidig påvirkning af kassebeholdningen, da der lægges 28,3 mio. kr. i kassen i 2025, som tages op igen i 2026 med 27,7 mio. kr. og i 2027 med 0,6 mio. kr.

Påvirkning af kassebeholdningen

i kr.	Udvalg	Styrings- område	2025	2026	2027	2028	I alt
Anlægsprojekter	KMU	Anlæg	-28.300	27.700	600	0	0
Kassepåvirkning	Intet	Finans- poster	28.300	-27.700	-600	0	0

+ = Forbedring af kassebeholdningen

Bilag

Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen

Punkt 5: Principvedtagelse af omlægningsplaner for Lokal Trepert, Odense Fjord og Lokal Trepert, Lillebælt/Fyn

01.18.10-P20-1-25

Sagsresumé

Denne sag handler om den grønne arealomlægning i Odense, der har afsæt i de nationale aftaler for Den Grønne Trepert.

Odense Byråd skal med sagen tagen stilling til principvedtagelse af omlægningsplaner for:

- Lokal Trepert Odense Fjord
- Lokal Trepert Lillebælt/Fyn

Omlægningsplanerne er dynamiske oversigter over projekter, der skal bidrage til lokale og nationale mål for natur, klima og miljø. Planerne viser, hvordan Odense Kommune kan reducere kvælstofudledning, udtage lavbundsjord, rejse skov og beskytte naturen. Det vil hovedsageligt ske ved at udtage landbrugsjord fra drift gennem tilskudsordninger og frivillige aftaler.

Principvedtagelsen betyder, at byrådet tilkendegiver sin opbakning til, at der arbejdes videre med projekter i omlægningsplanerne. Gennemførelse af de enkelte projekter vil kræve myndighedsbehandling og de nødvendige godkendelser. Omlægningsplanen er ikke bindende for hverken lodsejere eller kommunen.

Effekt

En klima- og miljøvenlig storby

Omlægningsplanerne viser muligheder for grønne arealomlægninger i det åbne land til gavn for klimaet, vandmiljøet, biodiversiteten, grundvandet, de rekreative muligheder og lokalområderne.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender principvedtagelse af, at der arbejdes videre med de projekter i omlægningsplanerne for Lokal Trepert, Odense Fjord og Lokal Trepert, Lillebælt/Fyn, der er inden for egen kommunegrænse.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Med aftaler indgået mellem bl.a. regeringen og Kommunernes Landsforening (KL) er der nedsat 23 lokale treparter, der skal koordinere den grønne arealomlægning i Danmark.

Denne sag handler om principgodkendelse af omlægningsplaner for de to lokale treparter, hvor der er projekter i Odense Kommune:

- Lokal Trepert Odense Fjord
- Lokal Trepert Lillebælt/Fyn

Baggrund - de lokale treparter og nationale mål for arealomlægning

De lokale treparter er samarbejdsorganer, der står for planlægningen og koordinering af den grønne arealomlægning for et bestemt geografisk område i Danmark. Danmarks areal er opdelt i 23 lokale treparter, der går på tværs af kommunegrænserne.

De lokale treparter skal:

- Udarbejde og opdatere en omlægningsplan

- Koordinere indsatserne på tværs af aktører
- Sikre opfyldelse af mål for kvælstofreduktion, lavbundsudtagning, skovrejsning og natur

Formålet med de lokale treparter er tilsammen at opnå de nationale mål for den grønne arealomlægning. De nationale mål er:

- Omlægning af 140.000 hektar lavbundsjord (Frem mod 2030)
- Reduktion af kvælstofudledning med 13.800 tons (Frem mod 2027 og 2030)
- Rejsning af 250.000 hektar skov, heraf 100.000 hektar urørt skov (Frem mod 2045)
- At 20 pct. af Danmarks areal er beskyttet eller strengt beskyttet natur.

Målene er bl.a. fastsat for at gavne klima, natur, vandmiljø og drikkevand samt understøtte god økologisk tilstand for kystvandene.

Odense Kommunes arbejde med lokale treparter

Odense Kommune har projekter, der indgår i to lokale treparter, treparten for Odense Fjord og treparten for Lillebælt/Fyn.

Den Lokale Trepert for Odense Fjord

Odense Kommune er medlem af lokal trepart Odense Fjord og har desuden formandskabet. Den lokale trepart for Odense Fjord er central for Odense Kommune, da langt størstedelen af arealet i kommunen indgår i det areal, som Odense Fjord-treparten omfatter.

Den lokale trepart Odense Fjord har udarbejdet et kommissorium jf. bilag 4, der bl.a. er anvendt som grundlag for udarbejdelsen af omlægningsplanen.

Klima- og Miljøforvaltningen har gennem hele forløbet deltaget aktivt i arbejdet med udarbejdelsen af planen i lokal trepart Odense Fjord.

Den lokale grønne trepart for Odense Fjord har den 6. oktober 2025 indgået aftale om den omlægningsplan, der skal bidrage til at sikre en god økologisk tilstand i kystvandet i trepartens område, sænke klimabelastningen, give mere plads til naturen samt sikre de langsigtede rammer for en fortsat aktiv landbrugsdrift i oplandet. Aftalen fremgår af bilag 3.

Den Lokale Trepert for Lillebælt/Fyn

Arealet som Treperten for Lillebælt/Fyn omfatter, udgør kun en meget lille del af Odense Kommune. Odense Kommune er derfor ikke medlem af denne trepart, men har alligevel mulighed for at byde ind med projekter til omlægningsplanen for Den Lokale Trepert for Lillebælt/Fyn. Da Odense Kommune har projekter med i Lillebælt/Fyn-trepartens omlægningsplan skal byrådet principvedtage arbejdet med disse projekter.

Baggrund om omlægningsplanernes indhold

Der laves omlægningsplaner for hver af de lokale treparter. Omlægningsplanen skal beskrive, hvordan den lokale trepart vil bidrage til at opfylde de nationale mål. Den er dermed et forslag til, hvordan vi når i mål.

Omlægningsplanerne består af projekter, som kan være på forskellige stadier. Fra skitser til mere modne projekter, der for eksempel har opnået tilsagn om tilskud til gennemførelse.

Planen er dynamisk, hvilket betyder, at den vil ændre sig over tid, som vi bliver klogere på, hvilke projekter, der kan etableres, effekten og afgrænsningen af projekterne.

Omlægningsplanen skal vise vejen til indfrielse af målene for kvælstof- og lavbundsindsatsen. Omlægningsplanen skal derudover vise trepartens bidrag til det nationale mål om skovrejsning. Kommunen skal i omlægningsplanen arbejde for så vidt muligt identificere arealer, som har potentiale for at bidrage til beskyttet natur og hvor muligt også til strengt beskyttet natur.

Omlægningsindsatsen omfatter udtagning af kulstofrige lavbundsjord, vådområder, minivådområder, skovrejsning, ekstensivering og andre arealbaserede omlægningsindsatser, herunder at bidrage til bedre vilkår for natur og biodiversitet.

Kommunernes opgave består desuden i at sammentænke omlægningsplanerne med den øvrige kommunale planlægning.

Omlægningsplanerne ligger i IT-plattformen MARS

Omlægningsplanen er udarbejdet i IT-plattformen MARS. MARS indeholder det samlede overblik over projekternes anslåede kvælstofeffekt, arealet af udtagne lavbundsjord og skovrejsning, samt omlægningsplanernes bidrag til mere natur. I MARS kan den samlede status for indsatserne følges frem mod 2030 og 2045.

Det overordnede indhold i områdeplanerne for Odense Fjord og Lillebælt Fyn

I Odense er der arbejdet målrettet for at indarbejde kommunens vedtagne politiske ambitioner og rammer for den kommunale planlægning i omlægningsplanen, så der allerede nu laves en helhedsplan for arealomlægningen i Odense Kommune frem mod 2045.

Klima- og Miljøforvaltningen vurderer, at dette også giver en nødvendig åbenhed omkring arbejdet overfor landbrugserhvervet og lodsejere. Det betyder, at der i Odense er udpeget relativt meget areal til omlægning i forhold til kommunens størrelse.

Overslagsmæssigt vil der være behov for ca. 4.400 hektar til at løfte kommunens og trepartens målsætninger, og som det fremgår af bilag 1.1-1.2 og bilag 2, har Odense Kommune identificeret skitseprojekter med videre svarende til 4.800 hektar med en forventning om løbende frafald grundet manglende lodsejerinteresse, finansiering, eller tekniske projektilpasninger.

Den dynamiske omlægningsplan kan ses via Odense Kommunes webGIS [her](#).

Skitseprojekterne i omlægningsplanerne

Odense Kommune har identificeret ca. 137 skitseprojekter. Det er disse projekter, der indgår i omlægningsplanerne for Den Lokale Trepert for Odense Fjord og Den Lokale Trepert for Lillebælt/Fyn. Et skitseprojekt omfatter et areal, der potentielt kan omlægges via arealomlægning. En nærmere definition af skitseprojekter fremgår af bilag 5.

I bilag 1.1-1.2 fremgår oversigter over alle skitseprojekter i omlægningsplaner for Odense Fjord og Lillebælt Fyn, og hvordan omlægningsplanen bidrager til målene i Grøn Trepert. I bilag 2 fremgår, hvordan Odense Kommune bidrager til målene i Grøn Trepert på tværs af treparterne. Projekterne er her kategoriseret med et af følgende virkemidler kvælstofvådområder, skovrejsning, lavbund, ekstensivering, minivådområder og "øvrige". Derudover kan der indtegnes "naturpotentialer".

Naturpotentialer i omlægningsplanerne

Områder indtegnet som naturpotentialer omfatter ikke egentlige projekter, men en samling af 1) arealer, hvor der er planlagt omlægningsprojekter, 2) arealer, hvor der kan blive planlagt omlægningsprojekter såvel som 3) arealer, hvor der er eksisterende natur.

Der er i omlægningsplanerne udpeget fire områder med naturpotentialer, på samlet ca. 8.300 hektar inklusiv eksisterende skov og natur.

Overordnet om omlægningsplaner for Odense

Den Lokale Trepert for Odense Fjord

Omlægningsplanen, jf. bilag 1.1 viser, hvilke projekter i Odense Kommune, der bidrager til en fuldt dækkende omlægningsplan for den lokale trepart Odense Fjord. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har endnu ikke verificeret omlægningsplanen, men dette er fortsat under sagsbehandling.

Treparten for Odense Fjord besluttede at offentliggøre en fuld "potentialer-screening" den 22. august 2025 til alle lodsejere i de respektive kommuner. Odense Kommune offentliggjorde dette via kommunens kortløsning. Alle i Odense Kommune kan derfor tilgå og se den dynamiske omlægningsplan via [Odense.dk/grøntrepart](https://odense.dk/grøntrepart).

Den Lokale Trepert for Lillebælt/Fyn

Omlægningsplanen, jf. bilag 1.2 viser den foreløbige omlægningsplan for den lokale trepart Lillebælt/Fyn uden liste over skitseprojekter. Bemærk, at Odense Kommune ikke fremgår af listen over deltagende kommuner, da Odenses areal i treparten er under 1 %. Den lokale trepart Lillebælt/Fyn forventes først at godkende deres omlægningsplan den 28. oktober 2025, hvorfor det er en foreløbig omlægningsplan. Der er dog kun 3 projekter inden for Odense Kommune, som vil indgå i omlægningsplanen for Lillebælt/Fyn. Odense Kommune har for de projekter, der er indtegnet i Lillebælt/Fyn i Odense Kommune, valgt også at offentliggøre disse. De fremgår således også af Odense Kommunes offentlige kort.

Lodsejerinvolvering i Odense Kommune

Odense Kommune har i processen med at udarbejde af omlægningsplaner i Odense for begge treprater informeret alle lodsejere i kommunen.

Forvaltningen har som led i involveringen:

- Udsendt informationsbrev til alle lodsejere om, at arbejdet med omlægningsplanen var igangsat (maj 2025, vedhæftet som bilag 6.1),
- Udsendt yderligere et informationsbrev med offentliggørelse af udkastet til omlægningsplanerne i Odense Kommune (august 2025, vedhæftet som bilag 6.2)
- Inviteret til og afholdt informationsmøde om arealomlægningerne i Odense Kommune (15. september 2025)

Forvaltningen har på baggrund af lodsejerbrevene og informationsmødet modtaget henvendelser og projektforslag, som er indarbejdet i omlægningsplanen, hvor dette var relevant.

Omlægningsplanen er ikke bindende for hverken lodsejere eller kommunen, og alle projekter gennemføres som udgangspunkt via frivillige aftaler.

Nærmere gennemgang af Odenses bidrag til omlægningsplanerne

Nedenfor gennemgås Odense Kommunes bidrag til omlægningsplanerne for Odense Fjord og Lillebælt/Fyn. I den forbindelse behandles også eventuelle bemærkninger, der er væsentlige for arbejdet med omlægningsplanerne.

Gennemgangen er inddelt i følgende fokusområder:

- Kvælstofindsatser i omlægningsplanen (herunder ”særligt om minivådområder”)
- Skovrejsning i omlægningsplanen
- Lavbundsindsatser i omlægningsplanen
- Naturpotentialer i omlægningsplanerne

Da hovedparten af bidragene ligger i treparten for Odense Fjord tager gennemgangen afsæt her. Hvor der er forskelle i forhold til Lillebælt/Fyn fremgår det sidst i hvert afsnit.

Kvælstofindsatser i omlægningsplanen

Treparten for Odense Fjord skal bidrage til flere kystvande, som samlet har et indsatsbehov på 388,1 ton. Selve Odense Fjord har et indsatsbehov på ca. 322,4 ton kvælstof. Treparten for Odense Fjords planlagte indsatser til kvælstofreduktion i omlægningsplanen, fremgår af bilag 1.1, side 4. Odense Kommune har identificeret ca. 137 skitseprojekter med en samlet kvælstofreduktion på ca. 167 ton kvælstof til videre behandling, hvoraf ca. 15,4 ton kommer fra skovrejsning som hovedsageligt forventes efter 2030. Skitseprojekter findes særskilt som [GIS-kort](#) og fremgår på listeform i bilag 1.1, side 7-36.

Erfaringen fra tidligere projekter af samme type har vist, at der vil være et frafald fra skitseprojektniveau og frem mod realisering. Erfaringer fra tidligere vådområdeprojekter i oplandet til Odense Fjord har derudover vist, at reduktionen af kvælstof pr. hektar kan være lavere end den i MARS beregnede værdi på 90 kg kvælstof/hektar for kvælstofvådområder. Den Lokale Trepart for Odense Fjord har derfor valgt at udarbejde en omlægningsplan, som leverer væsentligt mere end indsatsbehovet. Dette er gjort for at reducere risikoen for at skulle genbesøge lodsejere og starte processen igen.

Om Lillebælt/Fyn: Treparten for Lillebælt/Fyns planlagte indsatser til kvælstofreduktion i omlægningsplanen, fremgår af bilag 1.2, side 4. Der er udpeget ca. 38 hektar skitseprojekter fordelt på 3 projekter, som er helt eller delvist indenfor den geografiske afgrænsning tilhørende den Lokale Trepart, Lillebælt – Fyn. Dette forventes at bidrage med en kvælstofreduktion mellem ca. 0,3-1,1 ton. Der er udelukkende indtegnet skitseprojekter med virkemidlet ”ekstensivering” i Odense Kommunes del af Lillebælt/Fyn.

Særlig om virkemidlet "minivådområder"

Minivådområder er tekniske anlæg, udformet som små men højeffektive vådområder. Vand fra marker ledes gennem et bassin – et slags naturligt renseanlæg, før vandet ledes videre ud i vandløb og søer. Minivådområder renses derved drænvand for kvælstof og fosfor.

Der kan ikke findes minivådområder indtegnet af Odense Kommune i omlægningsplanen på nuværende tidspunkt. SEGES Innovation (en uafhængig forsknings- og innovationsvirksomhed, der arbejder for en bæredygtig og konkurrencedygtig landbrugs- og fødevarerproduktion) har udarbejdet et kort med potentielle minivådområder, hvor der fremgår et potentiale for ca. 290 hektar minivådområder i oplandet til Odense Fjord. Potentialekortet forholder sig dog ikke til eksisterende naturområder, øvrig kommunal planlægning eller generelt til, hvorvidt minivådområderne er realiserbare. Kortet fra SEGES er således, modsat de af forvaltningen foreslåede skitseprojekter, ikke kvalificeret i forhold til realiserbarhed.

Forvaltningen har screenet minivådområderne for konflikter. Det vurderes at der er potentiale for en reduktion på op til 4,30 ton kvælstof gennem minivådområder. Derudover yderligere potentiale for 7,46 ton kvælstof fra projekter som er særligt usikre i realiserbarheden, da de bl.a. kræver bortfald af større skitseprojekter.

Skovrejsning i omlægningsplanen

Omlægningsplanernes bidrag til skovrejsning fremgår af bilag 1.1-1.2, side 5 og bilag 2, side 5.

I Odense Kommune forventes store dele af skovrejsningen først at ske efter 2030, da der endnu ikke er en tilstrækkeligt dækkende finansiering.

Den samlede kvælstofeffekt af Odense Kommunes skovrejsningsprojekter vil overslagsmæssigt bidrage med en samlet reduktion på ca. 15,4 ton kvælstof til Odense Fjord. Dette vil ske løbende frem mod 2045, da finansieringen kun delvist er på plads, samt at der først kan ske køb af jord, når ejendomme kommer til salg. Derfor vurderes det ikke at være retvisende at inddrage kvælstofeffekten i den samlede opgørelse.

Om Lillebælt/Fyn: Der er ikke indtegnet skitseprojekter med virkemidlet "skovrejsning" i Odense Kommune.

Lavbundsindsatser i omlægningsplanerne

Lavbundsindsatserne i omlægningsplanen skal bidrage til det samlede nationale mål om at udtage 140.000 hektar kulstofrige lavbundslande inkl. randarealer på landsplan frem mod 2030. Der findes ikke konkrete lokale mål for de enkelte trepartar.

Odense Kommune har ifølge Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø potentielt 681 hektar lavbundsarealer ud af et samlet bruttopotentiale i den lokale trepart for Odense Fjord på 3.752 hektar. Den lokale trepart Odense Fjord har med udgangspunkt i det potentielle lavbundsareal foreslået, at der medtages ca. 2220 hektar i omlægningsplanen, jf. bilag 1.1, side 1.

Potentialet for udtagning af kulstofrige lavbundslande er beregnet af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø ud fra den lokale treparts overlap med kulstofrige lavbundslande som identificeret på Kulstof 2022-kortet. I beregningen af bruttopotentiale er der ikke taget højde for, om arealerne allerede er udtaget eller af anden årsag ikke er relevante/mulige at udtage.

Om Lillebælt/Fyn: Det samlede bruttopotentiale for Lillebælt/Fyn er 3035 hektar, heraf 593 hektar i Lillebælt, Bredningen, hvor Odense Kommunes arealer ligger. Der er ikke indtegnet skitseprojekter med virkemidlet "lavbundsprojekt" i Odense Kommune indenfor Lillebælt/Fyn. Den lokale trepart Lillebælt/Fyn bidrag til udtagning af lavbundsarealer fremgår af bilag 1.2, side 1.

Naturpotentialer i omlægningsplanerne

Omlægningsplanernes bidrag til potentialer for beskyttet og strengt beskyttet natur og store sammenhængende naturområder fremgår af bilag 1.1-1.2, side 6 og bilag 2, side 6. Arealerne består af 4 "naturpotentialer" på samlet ca. 8.300 hektar inklusiv eksisterende skov og natur. Der fremgår 3 naturpotentialer i treparten for Odense Fjord og 1 naturpotentiale i treparten for Lillebælt/Fyn. Naturpotentialer, der ikke overlapper med lavbunds- eller kvælstofprojekter, kan ikke for nuværende tilskudsfinansieres og skal derfor realiseres via finansiering fra eksterne og kommunale bevillinger mm.

I omlægningsplanerne er der arbejdet for at placere omlægningsprojekter, hvor de kan bidrage med synergier bl.a. i forhold til grundvandsbeskyttelse og klimatilpasning, herunder vandhåndtering. Hvert projekt designes derfor, så det ikke kun leverer på én parameter, men, hvor det er muligt, bidrager til flere mål samtidigt.

Naturpotentialet omfatter i Odense Kommune en samling af flere kortlægninger, herunder Danmarks Naturfredningsforenings forslag til, hvor der kan skabes mere og sammenhængende natur på Fyn. Derudover fremgår den Grønne Ring om Odense som naturpotentiale, ligesom "Odense Inderfjord" fremgår - et af Odense Kommunes egne "visionsområder".

Naturpotentiale identificerer arealer med mulighed for at bidrage til større, sammenhængende og funktionelle naturområder og kan dække over arealer, hvor etablering af projekter kan bidrage hertil. Områder indtegnet som naturpotentiale omfatter ikke egentlige projekter, men omfatter:

- arealer hvor der er planlagt omlægningsprojekter,
- arealer hvor der kan blive planlagt omlægningsprojekter og
- arealer hvor der er eksisterende natur, som ved sammenbinding med nye eller andre eksisterende naturområder kan styrkes.

Om Lillebælt/Fyn: Omlægningsplanens bidrag til potentialer for beskyttet og strengt beskyttet natur og store sammenhængende naturområder i lokal trepart, Lillebælt/Fyn fremgår af bilag 1.2, side 6.

Arealerne består af den del af "Højfyn til Lillebælt" naturpotentialet, som ligger i Odense Kommune, hvilket svarer til ca. 82,1 hektar ud af de førnævnte ca. 8.300 hektar naturpotentiale. Samlet er naturpotentialet "Højfyn til Lillebælt" på flere tusind hektar inklusiv eksisterende skov og natur, jf. bilag 1. Naturpotentialer, der ikke overlapper med lavbunds- eller kvælstofprojekter, kan ikke for nuværende tilskudsfinansieres og skal derfor realiseres via finansiering fra eksterne og kommunale bevillinger mm.

Videre proces

Når omlægningsplanerne er principvedtaget af alle kommunalbestyrelserne i den lokale trepart, publiceres de i IT-plattformen MARS.

Kommunerne skal frem mod 2030 løbende opdatere omlægningsplanerne i samarbejde med de lokale trepart, så planerne hele tiden viser vejen til at realisere de fastsatte mål. Opgaven slutter dog ikke i 2030, men fortsætter frem mod 2045 for skovrejsning.

Klima- og Miljøforvaltningen udvikler de enkelte projekter i omlægningsplanen i samarbejde med lodsejerne frem mod realisering.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Bilag 1.1 - Omlægningsplan for Lokal Trepart Odense Fjord - 14-10-2025

Bilag 1.2 - Lillebælt-Fyn trepart - 20-10-2025

Bilag 2 - Omlægningsplan for Odense Kommune - Lokal Trepart Odense Fjord - 15-10-2025

Bilag 3 - Aftale om omlægningsplan - Den Lokale Trepart for Odense Fjord

Bilag 4 - Kommissorium-for-Den-Lokale-Trepart-Odense-Fjord_godkendt-07.05

Bilag 5 - Faktaark til lodsejere om omlægningsplaner og skitseprojekter

Bilag 6.1 - Lodsejerbrev udsendt 27.5.25

Bilag 6.2 - Lodsejerbrev ifm. udkast til omlægningsplanen udsendt 22.8.25

Bilag 7 - Faktaark til lodsejere om grøn trepart

Punkt 6: Omprioritering af midler til miljøvurderinger og VVM-screeninger

00.30.08-000-1-25

Sagsresumé

Denne sag handler om finansiering af ressourcer til specifikt myndighedsarbejde med miljøvurderinger og VVM-screeninger efter miljøvurderingsloven, i forbindelse med planer og anlægsprojekter, der er omfattet af miljøvurderingsloven.

Generelt er planer og anlægsprojekter, der er omfattet af miljøvurderingslovens regler, og hvor Odense Kommune er myndighedsansvarlig i kraftig vækst. Det er i forbindelse med blandt andet erhvervsudviklingen i Tietgenbyen, Odense Øst, større byomdannelser, infrastrukturudviklingen mv. samt den grønne udvikling med mere skov og natur i Odense i relation til Klimahandleplanen.

Med denne sag indstilles til flytning af 3,9 mio. kr. af midlerne, der er øremærket til grønne mobilitetstiltag fra rammen Erhvervsinfrastruktur i Odense Øst, til ressourceopnormering af miljøkonsekvensvurderinger og VVM-screeninger.

Formålet er at styrke det krævede myndighedsarbejde med 2 årsværk i forbindelse med planer og anlægsprojekter med Odense Kommune som myndighedsansvarlig, for at sikre fremdrift og realisering af anlægsprojekterne for at understøtte vækst og udvikling i Odense Kommune.

Ressourcerne placeres i Klima- og Miljøforvaltningen, der i henhold til kommunens styrelsesvedtægt og kompetencefordelingsplan varetager myndighedsopgaven. De frigivne midler fordeler sig over budgetårene 2025-2027.

Effekt

En storby i vækst

Miljøvurdering er med til at understøtte realiseringen af politisk prioriterede bygge-, infrastruktur- og naturprojekter samt planer og programmer herfor, der er med til at sikre en positiv vækst i Odense.

En klima- og miljøvenlig storby

Miljøvurdering sikrer, at de klima-, natur- og miljømæssige konsekvenser af planer, programmer og projekter belyses og bidrager dermed til, at Odense udvikler sig som en klima- og miljøvenlig storby.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen og **Klima- og Miljøforvaltningen** indstiller til respektive udvalg at byrådet godkender, at der oprettes og omprioriteres i alt 3,9 mio. kr. i 2025-2029 til "Myndighedsarbejde med miljøvurderinger" under Klima- og Miljøudvalget. Finansieringen sker via puljen # 1 "Grønne mobilitetstiltag i området, samt virksomhedspartnerskaber" under anlægsrammen "Erhvervsinfrastruktur i Odense Øst" i 2026 under By- og Kulturudvalget.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Hvad er en miljøvurdering:

Odense Kommune er forpligtet til at vurdere planer og anlægsprojekters eventuelle miljømæssige påvirkning af omgivelserne. Dette sker ved en såkaldt VVM-screening, som har til formål at afdække, hvorvidt planen eller projektet forventes at have en væsentlig miljøpåvirkning af omgivelserne. VVM er en forkortelse af vurdering af virkninger for miljøet.

Hvis screeningen viser, at der er en væsentlig miljøpåvirkning, skal der laves en miljøvurdering eller

miljøkonsekvensvurdering af planen eller projektet, som skal gennemføres inden igangsætning, idet planen eller projektet ikke må påbegyndes før, der er givet tilladelse.

Myndighedsprocessens omfang og tidsmæssige længde afhænger af om der er tale om en VVM-screening alene eller der udløses en miljøvurdering eller miljøkonsekvensvurdering, hvorfor myndighedsprocessen kan variere fra få uger op til over 1 år.

Myndighedsprocessen bidrager til, at der træffes oplyste og miljømæssige rigtige beslutninger i forbindelse med f.eks. et stort byggeri, etableringen af erhvervsområder, nye veje, naturområder mv. Et væsentligt led i processen er gennemførelse af offentlige høringer, inden den endelige beslutning træffes, hvorved offentligheden inddrages og gennemsigtighed sikres.

Dermed sikres, at der gennemføres en grundig analyse af de forskellige miljøpåvirkninger et projekt måtte have, og det giver et overblik over de miljømæssige konsekvenser, herunder nødvendige afværgetiltag, så den miljømæssige påvirkning mindskes. Området er desuden styret af en stram klagenævnspraksis. Der kræves derfor stor grundighed og faglig indsigt i området, hvor der bl.a. er stor fokus på beskyttelse af beskyttede dyrearter og natur, men også beskyttelse af mennesker mod støj, luftforurening, rent drikkevand mv. samt landskabelige påvirkninger.

Hvilke anlægsprojekter er omfattet af miljøvurderingsloven

Hvilke typer anlæg samt planer, som er omfattet af miljøvurderingslovens regelsæt er nærmere beskrevet i loven, hvor en række særlige type anlæg på forhånd er defineret, som omfattet ud fra deres karakter, som potentielt særligt miljøbelastende. Det drejer sig blandt andet om større projekter indenfor:

- Anlæg til energiproduktion.
- Råstofindvinding.
- Landbrug, skovbrug og akvakultur.
- Kemisk industri.
- Fødevarerindustri.
- Større infrastrukturanlæg.

Derudover afdækker den konkrete VVM-screening, som ovenfor anført, planen eller projektets potentielle miljømæssige påvirkning, og vurderes den som væsentlig, skal en miljøvurderingsproces igangsættes. Aktuelt agerer Odense Kommune myndighed på følgende større anlægsprojekter der er omfattet af miljøvurderingslovens krav om miljøkonsekvensvurdering:

- Banebyen i Odense C.
- Tilslutningsanlæg Odense Vest.
- Udviklingsplanen i Vollsmose.
- Vedvarende energianlæg (bl.a. solcelleanlæg i hhv. Brændekilde og Allesø).

Eksempler på kommende projekter, bl.a. indeholdt i Budget 2026 mv.:

- Cykelforbindelser til Bellinge og Sønder sø.
- Mere skov og natur i Odense ifm. Klimahandleplanen.
- Idrætsanlæg.
- Odense Indre Havn.
- Erhvervsområde Odense Øst.
- Infrastrukturprojekter såsom cykelforbindelse over jernbanen.
- Dryport Årslev.

Udover ovenstående foretages der en lang række VVM-screeninger og miljøvurderinger af mindre byggerier, vejprojekter, skov- og naturprojekter, sektorplaner mv. Dette giver et øget behov for myndighedsbehandling af planer og anlægsprojekter omfattet af miljøvurderingsloven samt ændret klagenævnspraksis.

Ressourcebehov

Myndighedsarbejdet med VVM-screeninger og miljøvurderinger har over en årrække været under ressourcemæssigt pres, der er øget i takt med, at opgavetilgangen har oversteget de personalemæssige ressourcer til opgaverne.

Dette er en konsekvens af Odense Kommunes udvikling og stigende mængde af større infrastruktur- og anlægsprojekter mv. med øget bevågenhed om miljømæssige hensyn og de stillede krav i miljøvurderingsloven.

Den øgede opgavemængde udspringer blandt andet af de førnævnte anlægsprojekter i Odense Kommune, til vækst og udvikling af nye by- og erhvervsområder, ny infrastruktur, VE-anlæg, vandhåndteringsløsninger, skov og natur mv., som for langt hovedparten er omfattet af miljøvurderingslovens regler.

Ydermere er klagenævnspraksis på området blevet skærpet over de seneste år, hvilket har øget ressourceforbruget til miljøvurderingsarbejdet betydeligt for at mindske risikoen i evt. klagesager. Dette er en generel udfordring som opleves i samtlige danske kommuner.

For at imødegå den store opgavemængde, er det nødvendigt at styrke myndighedsarbejdet med miljøvurderinger og VVM-screeninger med ekstra ressourcer.

Med udgangspunkt i den nuværende opgavemængde samt kendskabet til kommende store projekter, har Klima- og Miljøforvaltningen opgjort ressourcebehovet til to årsværk pr. 1/9-25 og frem til udgangen 2027, svarende til 0,7 mio. kr. i 2025 og 1,6 mio. kr. i hhv. 2026 og 2027, idet den ene medarbejder ansættes med ledelsesansvar.

Det er forvaltningens vurdering, at det med den indstillede ressourcetilgang vil være muligt at kunne varetage de krævede miljøvurderinger for igangværende og kommende anlægsprojekter med Odense Kommune som bygherre.

Formålet med opnormeringen til VVM-screeninger og miljøvurderinger er at sikre anlægsprojekterne fremdrift og realisering igennem myndighedsbehandling.

Finansieringen sker ved tidsregistrering, der udmøntes for forbrugt tid ved årets afslutning fra anlægsrammen.

Økonomi

Med budget 2025 bevilgede byrådet samlet rådighedsbeløb på 50,0 mio. kr. i 2025-2027 til Velstandsfonden under Økonomiudvalget, hvorfra 25, mio. kr. blev frigivet til "Erhvervsinfrastruktur i Odense Øst" under By- og Kulturudvalget, i arbejdet med den videre udvikling i Tietgenbyen, Odense Øst. Herunder er 7,4 mio. kr. øremærket til grønne mobilitetstiltag i området, samt til virksomhedspartnerskaber.

Af disse midler omprioriteres med indeværende sag i alt 3,9 mio. kr. til myndighedsarbejde med miljøvurderinger og VVM-screeninger af midlerne øremærket til grønne mobilitetstiltag fra anlægsrammen "Erhvervsinfrastruktur i Odense Øst".

Nedenstående tabel viser sagens økonomiske konsekvenser. Sagen har følgende påvirkning for Odense Kommunes kassebeholdning.

Beløb i 1.000 kr.	Styringsområde		2025	2026	2027	I alt
	Anlæg	Udvalg				
Ny bevilling: "Myndighedsarbejde med miljøvurderinger"	Anlæg	KMU	650	1.600	1.600	3.850
Anlægsramme "Erhvervsinfrastruktur i Odense Øst" fra #1 Grønne mobilitetstiltag i området, samt virksomhedspartnerskaber	Anlæg	BKU	0	-3.850	0	-3.850
Kassepåvirkning	Finansposter	Intet udvalg	650	-2.250	1.600	0

Sagens indhold giver ikke anledning til ændringer i afledt drift.

Punkt 7: B-sag: Handleplan for Natur og Miljø

01.05.12-P15-1-24

Sagsresumé

Denne sag handler om den nye handleplan for Natur & Miljø. Klima- og Miljøudvalget drøftede handleplanen på udvalgsrådet den 23. september 2025 og skal efter en mindre redaktionel tilpasning med denne sag godkende handleplanen.

Formålet med handleplanen er at koordinere og dermed styrke forvaltningens indsats på natur- og miljøområdet. Handleplanen sætter fokus på de mange gode igangværende projekter og resultater, der er med til at skabe synergi på området.

Natur- og miljøindsatser påvirker ofte flere Odensemål, udvalgsmål og FN's verdensmål samtidigt. Når en ny skov rejses i et indvindingsområde, vil det både påvirke CO2-udledningen, drikkevandets kvalitet, biodiversiteten etc. Handleplanen er med til at tydeliggøre de sammenhænge og synergieffekter, der bidrager til flere målsætninger samtidigt.

Effekt

Handleplan for Natur & Miljø er en samling af natur- og miljøindsatser, der alle påvirker odensemålene. Formålet med handleplanen er at styrke de tværgående synergieffekter og derved styrke indsatsernes effekt.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller, at udvalget godkender "Handleplan for Natur & Miljø" (vedlagt i bilag).

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Klima- og Miljøudvalget drøftede Handleplan for Natur & Miljø på udvalgsrådet den 23. september 2025, og på baggrund af denne drøftelse er der gennemført en mindre redaktionel tilpasning af handleplanen.

Klima- og Miljøforvaltningen ønsker med Handleplan for Natur & Miljø at fremme en mere helhedsorienteret tilgang til arbejdet på Natur- og Miljøområdet. Formålet med planen er således at styrke forvaltningens indsats på området og sætte fokus på de sammenhænge og synergieffekter, der er på tværs af indsatsområder. Handleplan for Natur & Miljø er vedlagt som bilag 1.

Mere skov og bedre natur kan bl.a. påvirke håndteringen af overfladevand, grundvandets tilstand og mængden af forurening, der udledes i Odense Kommune. Derfor er den helhedsorienterede tilgang så vigtig på natur- og miljøområdet, så der sikres det bedst mulige resultat af de indsatser, der planlægges.

Odense Kommunes vision om at skabe balance i byudviklingen er bundet op på et fælles ansvar for de planetære grænser, som på globalt plan er overskredet for biodiversitet, forurening, klima, kvælstof- og fosforudledning, arealanvendelse og vores forbrug af ferskvand. For at opnå økosystemer i balance skal indsatser for vand, klima og miljø udarbejdes i synergi og have øje for brug af arealer og skabelse af værdi på den begrænsede plads. Det er ambitionen at fremhæve netop disse synergier på tværs af projekter i handleplanen.

Handleplanen er bygget op omkring fire hovedretninger:

- Mere skov og bedre natur
- Renere vand i Odense
- Mindre forurening i Odense
- Partnerskaber

Hver hovedretning starter med en introduktion til det overordnede emne. Herefter beskriver planen en række indsatsområder. For hvert indsatsområde beskriver handleplanen: Ambitionen med den pågældende indsats, hvad

indsatsen går ud på i praksis, potentialerne for indsatsen, hvilken økonomi der er for indsatsen og sidst en tidshorisont for indsatsen.

Hovedretning 1: Mere skov og bedre natur

Odenses Kommunes natur- og miljøindsats tager afsæt i, at naturen er under pres globalt og lokalt – fra arealmangel, over modstridende interesser til klimaforandringer. Derfor er det vigtigt både at skabe ny natur og forbedre eksisterende områder.

Landbrugsarealer fylder meget og rummer potentiale for omlægning til skov, enge og vandløb, som kan styrke biodiversiteten. Samtidig kræver oversvømmelser og skybrud afledt af klimaforandringerne øget fokus på klimatilpasning og kystbeskyttelse.

Mere skov og bedre natur gavner både dyreliv og mennesker. Det skaber levesteder, øger trivsel og bidrager til CO₂-optag, hvilket understøtter Odenses ambition om at være en grønnere storby.

Hovedretningen beskriver indsatser omkring: Skove og overdrev, Ådale og moser, Kystbeskyttelse, Bekæmpelse af kæmpebjørneklo, Biodiversitet samt Klimatilpasning.

Hovedretning 2: Renere vand i Odense

Odense Kommune er under pres fra stigende vandmængder – ovenfra, fra siden og nedefra. Med 'Handleplan for vandets kredsløb' fra 2024 sætter kommunen en ambitiøs retning for håndtering af vandets konsekvenser for natur, miljø og sundhed.

Rent vand handler om at beskytte grund- og drikkevand, blandt andet gennem sprøjtefri drift i boringsnære områder via frivillige aftaler med lodsejere og vandforsyninger.

Samtidig skal det sikres, at vand fra erhverv håndteres ansvarligt, så det ikke belaster naturen med uønsket kemi. Gode samarbejder med erhvervslivet er afgørende for at beskytte både miljø og mennesker.

Hovedretningen beskriver indsatser vedrørende: Vandets kredsløb, Grundvandsbeskyttelse, Drikkevand, Boringsnære beskyttelsesområder, Spildevand, Gartnerier samt Vandhåndtering.

Hovedretning 3: Mindre forurening

For at gøre Odense mindre forurenede arbejder kommunen bredt med luft, støj, affald og forurening fra virksomheder og landbrug. Mindre forurening forbedrer miljøet og støtter målet om klimaneutralitet i 2030.

Flere indsatser bygger på eksisterende planer, som Støjhandlingsplan 2024–2029 og Affaldsplan 2021–2032. De sætter rammer for, hvordan vi håndterer støj og affald i byen.

Et vigtigt fokus er samarbejdet med erhvervslivet, især virksomheder og landbrug. Gennem dialog og tilsyn skaber vi bedre resultater og et sundt miljø – både for naturen og for erhvervslivet.

Hovedretningen beskriver indsatser vedrørende: Støj, Affald, Landbrug, Luftkvalitet, Forurenede jord, olietanke og anlægsprojekter, Produktionsvirksomheder, VVM samt Rottebekæmpelse.

Hovedretning 4: Partnerskaber

Partnerskaber og samarbejder er afgørende for Odenses natur- og miljøindsatser. Uden dialog med jordejere, eksperter og aktører omkring fjorden når vi ikke målene om at blive Danmarks grønneste storby eller klimaneutral i 2030.

Den grønne trepart viser, hvordan fælles ansvar og løsninger er nødvendige – især når det gælder biodiversitet og miljøet i og omkring fjorden.

Gennem partnerskaber får kommunen adgang til vigtig viden og sparring, fx når vi skal udpege nye naturområder eller styrke miljøet i fjorden. Her er dialog med landbrug, grønne organisationer og andre interessenter helt central.

Hovedretningen beskriver partnerskaber vedrørende: Det Grønne Råd, Havørred Fyn, Skovrejsning, Grønt Topmøde, Grøn trepart samt Odense Fjord Samarbejdet.

Det videre forløb

Hvis udvalget godkender Handleplan for Natur & Miljø, vil den være med til at fremme en mere helhedsorienteret tilgang til arbejdet på natur- og miljøområdet.

Formålet med planen er at styrke forvaltningens indsats på området og sætte fokus på de sammenhænge og synergieffekter, der er på tværs af indsatsområder.

Samtidigt vil den være tilgængelig for borgerne som publikation på odense.dk, og den vil være med til at give de nyvalgte politikere efter kommunalvalget i november 2025 et indblik i det komplekse arbejde med natur og miljø i Klima- og Miljøforvaltningen.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Handleplan_for_Natur_og_Miljø_2025

Punkt 8: B-sag: Evaluering af busbaner på Sdr. Boulevard

05.00.00-G01-95-23

Sagsresumé

Denne sag handler om evaluering af busbaner og busprioritering på Sdr. Boulevard.

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 25. juni 2024 at etablere busbaner og busprioritering på Sdr. Boulevard.

Busbanerne og busprioriteringen har til formål at bidrage til, at den kollektive trafik bliver et reelt alternativ til bilen for flere odenseanere. Projektet skal være med til at gøre den kollektive transport mere attraktiv, og i samspil med investeringer i højfrekvente busruter bidrage til, at flere tager busser i fremtiden.

Med denne sag indstiller Klima- og Miljøforvaltningen til, at udvalget beslutter igangsætning af en evaluering af busbanerne og busprioriteringen inden udgangen af 2026.

Formålet med evalueringen er at få et samlet billede af, hvilken betydning busbanerne og busprioriteringen har for fremkommeligheden for både buspassagerer og bilister på strækningen.

Forvaltningen foreslår, at evalueringen igangsættes inden udgangen af 2026, da de sidste elementer af projektet først bliver anlagt i foråret 2026, og at der løbende sker tilpasning af projektet.

Hertil kommer, at adfærdsændringer i mobilitetsvaner kræver grundige overvejelser og tager tid. Derfor anbefaler forvaltningen, at der først foretages en evaluering, når det færdige projekt har været i drift i mindst et halvt år.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller, at udvalget godkender oplægget til evaluering af busbaner og busprioritering på Sdr. Boulevard som beskrevet i sagsfremstillingen.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlemmerne Rikke Beider og Mark Grossmann stemmer i mod.

Sagsfremstilling

Kollektiv trafik skal være et reelt alternativ til bilen for flere. Det har et flertal af partierne i Odense Byråd besluttet med Grøn Mobilitetsplan.

Et af åbningstrækkene med henblik på at gøre den kollektive trafik mere attraktiv er etablering af busbaner og busprioritering på Sdr. Boulevard.

Busbanerne skal sikre bussernes fremkommelighed, og på den måde dels sikre kortere rejsetid og dels mere rettidighed for de mange busser, der dagligt kører på strækningen.

I denne sag skal Klima- og Miljøudvalget træffe beslutning omkring evaluering af busbanerne på Sdr. Boulevard.

Etablering og indledende evaluering af busbaner og busprioritering på Sdr. Boulevard

På mødet den 25. juni 2024 besluttede Klima- og Miljøudvalget at etablere busbaner og busprioritering på Sdr. Boulevard. I august 2025 trådte busbanerne i kraft og siden er flere lyskryds på strækningen løbende blevet tilpasset med henblik på at sikre fremkommelighed for både busser og biler.

Klima- og Miljøforvaltningen har fulgt etableringen af projektet tæt og på mødet den 7. oktober 2025 blev udvalget under ”Aktuelle sager” præsenteret for en foreløbig status på projektet.

Den indledende status på busbanerne viser, at bilister på strækningen har fået lidt længere rejsetid sammenlignet med rejsetiden samme tid sidste år. I morgenmyldretiden er rejsetiden særligt blevet lidt længere ind mod bymidten, mens rejsetiden i myldretiden om eftermiddagen særligt er blevet lidt længere ud af byen.

Forslag om evaluering af busbaner og busprioritering

Klima- og Miljøforvaltningen foreslår med denne sag, at der laves en mere omfattende evaluering af busbanerne og busprioriteringen på Sdr. Boulevard inden udgangen af 2026.

Forvaltningen foreslår, at evalueringen tidligst igangsættes i andet halvår af 2026, da de sidste elementer af projektet først bliver anlagt i foråret 2026. Disse elementer består i et fremskudt stoppested ved Ahlmannsvej og en cykelsti på J.B. Winsløvsvej.

Herudover monitorerer forvaltningen løbende trafikken på strækningen og tilpasser eksempelvis signalerne med henblik på at sikre fremkommelighed for både biler og busser.

Erfaringerne viser desuden, at adfærdsændringer i mobilitetsvaner for langt de fleste kræver grundige og længerevarende overvejelser af forskellige muligheder. Effekten af tiltag, der har til formål at ændre mobilitetsvaner, viser sig derfor ofte først efter en længere periode, hvor de nye tiltag har været i drift.

Derfor anbefaler forvaltningen, at der først foretages en evaluering, når det færdige projekt har været i drift i mindst et halvt år.

Evalueringen skal fokusere på:

- Om busbanerne har givet kortere rejsetid for busserne.
- Om busbanerne har forbedret driftsøkonomien for busserne.
- Samt effekten på biltrafikkens fremkommelighed og hverdagen for beboere, erhverv og brugere af Sdr. Boulevard som grøn adgangsvej til bymidten.

Konkret foreslår forvaltningen, at evalueringen skal bestå af:

- Kvantitativ behandling af rejsetider for biler – herunder forøget rejsetid på strækning og udviklingen heri.
- Kvantitativ behandling af effekt for busser – herunder udvikling i rejsetid på strækningen.
- Kvalitativ behandling af effekt og erfaringer – fra beboere og erhvervsdrivende i området samt trafikanter på strækningen.

Succeskriteriet for rejsetiden for biler på strækningen er, at der i gennemsnit ikke må være væsentligt mere end tre minutters forøget rejsetid for biler i spidsbelastningen, hvilket defineres som kl. 7:30-8:00 og 14:30-15:00.

Målingen skal dog samtidig tage forbehold for eksterne forhold, som kan få betydning for rejsetiden, f.eks. vejarbejde, hård vinter, ulykker og lignende.

Evalueringen skal danne grundlag for en drøftelse i udvalget af, hvorvidt der er behov for tilpasninger af projektet.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Punkt 9: D-sag: Temadag om atomkraft

01.30.00-G01-6763-25

Sagsresumé

Som en del af udvalgsrådet den 28. oktober 2025 afholdes en temadag for udvalget om atomkraft. Specifikt vil der i forbindelse med temadagen blive præsenteret forskellige perspektiver på små modulære reaktorer (SMR).

Formålet med temadagen er at kvalificere en politisk beslutning om, hvorvidt der er grundlag for at arbejde videre med en mere dybdegående analyse af SMR som en del af Odense Kommunes fremtidige energiforsyning.

I forbindelse med temadagen vil der deltage fire oplægsholdere med særlig indsigt og viden om området.

Baggrund

Klima- og Miljøudvalget har på møderne den 12. og 26. august 2025 besluttet at igangsætte en mindre afdækning, herunder at afvikle temadagen i indeværende udvalgsråd. Beslutningen blev truffet i lyset af de store investeringer, der er på vej i CO₂-fangst ved Fjernvarme Fyn og behovet for at sikre en langsigtet, stabil og klimavenlig energiinfrastruktur.

Formålet med temamødet er at sikre et vidensgrundlag for en politisk vurdering af, om der skal igangsættes yderligere analyser.

Program for temamødet

I forbindelse med temamødet vil nedenstående oplægsholdere deltage:

- Louise Dahlerup Fazlagic, M.Sc. indenfor teknisk fysik, Formand for fagnetværket IDA Nuclear.
- Johan Christian Sollid, Grundlægger og formand, Atomkraft Ja Tak.
- Brian Vad Mathiesen, Professor i energiplanlægning ved Aalborg Universitet.
- Niels Knudsen, Implement.

Alle oplægsholdere er blevet forelagt følgende spørgsmål og vil præsentere deres perspektiver:

- Kan SMR være et bæredygtigt alternativ til affaldsforbrænding med CO₂-fangst?
- Er 2030 en realistisk tidshorison for SMR?
- Hvor tæt på Odense kan et SMR-anlæg placeres?
- Er SMR relevant som erstatning for biomasseanlægget i et +15-årigt perspektiv?

Videre forløb

Temadagen har alene til formål at bidrage til et tilstrækkeligt vidensgrundlag i forhold til, om der er et politisk ønske om at igangsætte yderligere analyser. Der vil blive planlagt en drøftelse på et kommende udvalgsråd.

En omfattende og dybdegående analyse, der kan danne et solidt beslutningsgrundlag for en eventuel investering i atomkraft, vil kræve betydelige ressourcer både tidsmæssigt og økonomisk.

Beslutningen om etablering af atomkraft, herunder SMR, i Danmark hører under Folketingets kompetence. Aktuelt er det ikke muligt at indføre atomkraft, og det kræver således en ny beslutning i Folketinget for at ændre dette. Som et led i Odense Kommunes klimadagsorden er det forvaltningens vurdering, at udvalget har mulighed for at undersøge, hvad der skal til for at etablere et atomkraft i Odense, hvis det på et tidspunkt måtte blive muligt.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 10: D-sag: Aktuelle sager

00.22.00-A26-12-24

Sagsresumé

Orientering om aktuelle sager.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.